

Fimea kehittää, arvioi ja informoi

JULKAISUSARJA 6/2015

APTEEKKIEN
TILINPÄÄTÖSANALYYSI
VUOSILTA 2011–2014

fimea

APTEEKKIEN TILINPÄÄTÖSANALYYSI VUOSILTA 2011–2014

Fimea kehittää, arvioi ja informoi -julkaisusarja 6/2015

© Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskus Fimea
2015

Julkaisija

Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskus Fimea
Postiosoite: PL 55, 00034 FIMEA
Puh. vaihde: 029 522 3341
www.fimea.fi

Jakelutiedot

www.fimea.fi/laaketieto/julkaisut

ISBN 978-952-5624-55-7

ISSN-L 1799-7135

ISSN 1799-7135 (painettu)

ISSN 1799-7143 (verkkójulkaisu)

KÄSIKIRJOITTAJAT

Antti Mäntylä

FaT, MBA

Kehittämispäällikkö

Lääkehoitojen arviointi -prosessi,

Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskus Fimea

Vesa Kiviniemi

FL

Tilastotieteilijä

Lääkehoitojen arviointi -prosessi,

Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskus Fimea

Pertti Happonen

LL, MPH

Johtaja

Lääkehoitojen arviointi -prosessi,

Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskus Fimea

SISÄLLYSLUETTELO

TIIVISTELMÄ	4	4.3	Liikevoitto (tappio) ennen satunnaisia eriä.....	12
RESUMÉ.....	5	5	HEIKOSTI KANNATTAVIEN APTEEKKIEN OMINAISPIIRTEITÄ.....	13
ABSTRACT	6	6	APTEEKKIEN TILOISSA TOIMIVAT YHTIÖT	14
1 JOHDANTO.....	7	7	APTEEKKIEN VAKAVARAISUUS JA MAKSUVALMIUS.....	15
2 SELVITYKSEN TAVOITTEET	8	8	JOHTOPÄÄTÖKSET	16
3 AINEISTO JA MENETELMÄT	9	LÄHTEET		17
4 YLEISKUVA APTEEKKIEN KANNATTAVUUDESTA.....	11	LIITTEET		18
4.1 Liikevaihto.....	11			
4.2 Myyntikate.....	11			

TIIVISTELMÄ

Mäntylä A, Kiviniemi V, Happonen P. Apteekkien tilinpäätösanalyysi vuosilta 2011–2014. Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskus Fimea. Fimea kehittää, arvioi ja informoi julkaisusarja 6/2015. 22 s. ISBN 978-952-5624-55-7 (pdf).

Tausta

Fimean lakisääteisiin apteekkien valvonta- ja kehittämistehtäviin kuuluu varmistaa lääkkeiden maanlaajuinen saatavuus ja apteekkiverkoston kattavuus. Tämän tueksi Fimea on laatinut tähän mennessä neljä laajaa selvitystä apteekkien taloudellisen tilan kehittymisestä. Fimea laatii jatkossakin vuosittain apteekkien tilinpäätösanalyysin, jotta voidaan varmistaa lääkkeiden saatavuus, arvioida apteekkirahoitusta koskevien uudistusten tarpeellisuutta sekä jatkossa seurata niiden vaikutuksia.

Tavoitteet

Selvityksen tavoitteena oli tarkastella apteekkien talouden kehittymistä vuosina 2011–2014 sekä päivittää vuonna 2014 julkaistua edellistä tilinpäätösanalyysiä.

Menetelmät

Tilinpäätösanalyysi pohjautuu taloustietoihin, joita apteekkarit ovat lähettäneet Fimealle. Tilinpäätösanalyysissä ovat mukana ne yksityiset apteekit, jotka olivat toiminnassa koko tarkastelujakson ajan ja joilla oli täysi tilikausi vuosina 2011–2014. Aineisto analysoitiin kuvail Levin menetelmin.

Tilinpäätösanalyysi jakautuu neljään osaan. Ensimmäisessä osassa tarkastellaan apteekki- en liikevaihtoon, myyntiin ja kannattavuuteen liittyviä asioita yleisesti. Toisessa osassa käydään lyhyesti läpi heikosti kannattavien apteekkien ominaispiirteet. Selvityksen kolmannessa osassa tarkastellaan vuoden 2014 tietojen pohjalta apteekkien yhteydessä toimivia yhtiöitä sekä näiden liikevaihtoa ja liikevoittoa. Viimeisessä osassa tarkastellaan apteekkien omavaraisuusastetta, suhteellista velkaantuneisuutta sekä maksuvalmiutta.

Tulokset

Apteekkien keskimääräinen liikevaihto kasvoi vuosina 2011–2014 vajaat 9 %. Vuonna 2014 lääkemyynti kasvoi noin 10 % vuoteen 2011 verrattuna. Vastaavasti apteekkien yleisten kauppatarvikkeiden myynti kasvoi keskimäärin vajaat 7 %. Samalla erityisesti suuret apteekit ovat voimakkaasti siirtäneet yleisten kauppatarvikkeiden myyntiä apteekkien yhteydessä toimivien yhtiöiden toiminnaksi.

Vuonna 2014 apteekkien keskimääräinen liikevoitto ennen satunnaisia eriä oli noin 263 000 euroa, joka on vajaat 9 % enemmän kuin vuonna 2011. Suurin osa heikosti kannattavista apteekteista sijaitsi kaupungeissa. Puolella aineiston apteekteista omavaraisuusaste oli hyvä. Suhteellinen velkaantuneisuus oli hyvä kaikilla aineiston apteekteilla. Suurimmalla osalla aineiston apteekteista maksuvalmius oli hyvä tai tyydyttävä.

Johtopäätökset

Aineiston apteekkien toiminta oli vuonna 2014 liiketaloudellisesti erittäin kannattavaa, eikä toiminnan taloudelliseen tilanteeseen ole tullut mitään merkittäviä muutoksia vuoden 2013 tilanteeseen verrattuna.

RESUMÉ

Mäntylä A, Kiviniemi V, Happonen P. Apotekens bokslutsanalys för åren 2011–2014. Säkerhets- och utvecklingscentret för läkemedelsområdet Fimea. Publikationsserien Fimea utvecklar, utvärderar och informerar 6/2015. 22 s. ISBN 978-952-5624-55-7 (pdf).

Bakgrund

Fimeas lagstadgade tillsyns- och utvecklingsuppdrag gällande apotek omfattar att säkerställa en riksomfattande tillgång till läkemedel och ett täckande apoteksnät. I syfte att stöda detta har Fimea hittills utarbetat fyra omfattande utredningar om utvecklingen av apotekens ekonomiska läge. Fimea sammanställer även i fortsättningen varje år en bokslutsanalys av apotek för att säkerställa tillgången till läkemedel, bedöma behovet av att revidera apoteksfinansieringen samt att i fortsättningen följa upp deras inverkan.

Mål

Målet med utredningen var att granska apotekens ekonomiska utveckling åren 2011-2014 och att uppdatera den föregående bokslutsanalysen som utgavs 2014.

Metoder

Bokslutsanalysen grundar sig på ekonomiska data som apotekarna lämnat in till Fimea. Bokslutsanalysen omfattar de privata apotek som var verksamma under hela granskningsperioden och som hade en hel räkenskapsperiod åren 2011-2014. Materialet analyserades med beskrivande metoder.

Bokslutsanalysen är indelad i fyra delar. I den första delen granskas ärenden som anknyter till apotekens omsättning, försäljning och lönsamhet generellt. Den andra delen innehåller en kortfattad genomgång av särdragen hos apoteken med svag lönsamhet. I redogörelsens tredje del granskas utifrån uppgifterna från år 2014 de bolag som fungerar i anslutning till apoteken samt deras omsättning och rörelsevinst. I den sista delen granskas apotekens soliditetsgrad, relativa skuldsättning samt likviditet.

Resultat

Apotekens genomsnittliga omsättning ökade med knappt 9 procent under åren 2011–2014. År 2014 ökade läkemedelsförsäljningen med cirka 10 procent jämfört med 2011. På motsvarande sätt ökade försäljningen av apotekens allmänna handelsvaror med i genomsnitt knappt 7 procent. Samtidigt har i synnerhet de stora apoteken kraftigt överfört försäljningen av de allmänna handelsvarorna till de bolag som fungerar i anslutning till apoteken.

År 2014 var apotekens genomsnittliga rörelsevinst före extraordinära poster cirka 263 000 euro, vilket innebär en ökning med knappt 9 procent från år 2011. Största delen av apoteken med svag lönsamhet fanns i städerna. Hälften av apoteken i materialet hade en god soliditetsgrad. Den relativa skuldsättningen var god i alla de apotek som ingick i materialet. I största delen av apoteken var likviditeten god eller tillfredsställande.

Slutsatser

Apoteken som ingick i materialet hade affärsmässigt en mycket lönsam verksamhet 2014, och det har inte skett några betydande förändringar i verksamhetens ekonomiska situation jämfört med situationen 2013.

ABSTRACT

Mäntylä A, Kiviniemi V, Happonen P. Analysis of pharmacies' financial statements for 2011–2014. Finnish Medicines Agency Fimea. Serial Publication Fimea Develops, Assesses and Informs 6/2015. 22 p. ISBN 978-952-5624-55-7 (pdf).

Background

The statutory pharmacy supervision and development duties of the Finnish Medicines Agency Fimea include ensuring nationwide access to medicines through a comprehensive pharmacy network. To support the fulfilment of these duties, Fimea has, to date, prepared four extensive studies on the financial performance of pharmacies. Fimea will continue to prepare an annual financial statement analysis of Finnish pharmacies with the objective of ensuring access to medicines, assessing the need for reforms of pharmacy funding, and monitoring the impact of such reforms.

Aims

The aim of the report was to assess the financial performance of pharmacies in 2011-2014, and to bring up to date the previous financial statement analysis published in 2014.

Methods

The financial statement analysis is based on financial data submitted to Fimea by pharmacy owners. The financial statement analysis covers all private pharmacies in operation throughout the review period and with a full financial year in the period 2011-2014. The material was analysed using descriptive methods.

The financial statement analysis consists of four sections. The first section assesses pharmacy turnover, sales, and issues generally related to profitability. The second section briefly reviews the special features of poorly performing pharmacies. The third section analyses companies operating in conjunction with pharmacies, as well as their turnover and operating profit. This analysis is based on information provided for 2014. The final section of the report assesses the equity ratio, total debt ratio and liquidity of pharmacies.

Results

The average turnover growth for pharmacies in 2011-2014 was almost 9%. Pharmaceutical sales increased by approximately 10% from 2011 to 2014, and the sales of general goods by almost 7%. The sale of general goods is, to a growing extent and particularly in big pharmacies, being carried out by other companies operating in the pharmacy premises.

In 2014, pharmacies recorded an average profit before extraordinary items of EUR 263,000, which is approximately 9% higher than in 2011. The majority of poorly performing pharmacies were located in cities. Half of the pharmacies covered by the report recorded a healthy equity ratio, while all of them had a sound total debt ratio. The majority of the pharmacies included in the report enjoyed good or satisfactory liquidity.

Conclusions

The operations of the pharmacies covered by the report were very profitable in 2014, and the financial performance of pharmacies has not changed materially since 2013.

1 JOHDANTO

Tärkeä osa Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskus Fimean lakisääteisiä apteekkien valvonta- ja kehittämistehtäviä on varmistaa lääkkeiden maanlaajuinen saatavuus ja apteekiverkoston kattavuus. Tämän työn tueksi Fimea on laatinut tähän mennessä neljä laajamittaista selvitystä apteekkien taloudellisen tilan kehittymisestä (Mäntylä ym. 2011, Mäntylä ym. 2012, Mäntylä ym. 2013, Mäntylä ym. 2014).

Julkaistujen tilinpäätösanalyysien mukaan apteekkitoiminta on ollut pääsääntöisesti liiketaloudellisesti hyvin kannattavaa. Se on kuitenkin näyttänyt taloudellisessa mielessä jossain määrin polarisoituvan. Heikosti kannattavat apteekit ovat sijainneet tavallisimmin kaupunkien keskustoissa. Vain pienellä osalla apteekeista (noin 3 %:lla) on näyttänyt olevan pidemmän aikavälin kannattavuusongelmia. Tilinpäätösanalyysien perusteella ei ole havaittu merkkejä siitä, että maankattava apteekkipalveluiden saatavuus olisi heikentynyt tarkasteluvuosina. Vuodesta 2011 lähtien apteekkien keskimääräinen liikevaihto ja liikevoitto ovat kasvaneet. Erityisesti apteekit ovat lisänneet yleisten kauppatavaroiden myyntiä. Lisäksi vajaa kolmannes apteekeista on vuosittain ilmoittanut harjoittavansa apteekin tiloissa myös muuta liiketoimintaa. Erityisesti liikevaihdoltaan suuret apteekit ovat hoitaneet merkittävän osan yleisten kauppatavaroiden myynnistä apteekkien yhteydessä toimivien yhtiöiden kautta. Yhtiötoiminnalla on ollut huomattava vaikutus apteekkien todelliseen kannattavuuteen.

Tässä selvityksessä päivitetään edellä mainittuja apteekkien tilinpäätösanalyysijä niiden taloustietojen pohjalta, jotka on saatu vuoden 2014 apteekkimaksun määräämistä varten.

2 SELVITYKSEN TAVOITTEET

Ensisijaisena tavoitteena oli selvittää apteekkien talouden kehittymistä aikavälillä vuoden 2011 alusta vuoden 2014 loppuun.

Selvityksessä tarkastellaan apteekkien kannattavuutta, vakavaraisuutta ja maksuvalmiutta sekä arvioidaan apteekkien tiloissa toimivien yhtiöiden vaikutuksia apteekkien todelliseen kannattavuuteen.

Tämä selvitys päivittää vuosina 2011–2014 tuotettua tietoa apteekkien taloudellisesta tilanteesta apteekkareille, apteekkien työntekijöille ja eri viranomaisille sekä muille sidosryhmille Fimean perustehtävien mukaisesti.

3 AINEISTO JA MENETELMÄT

Apteekkimaksusta annetun lain mukaan apteekkarin tulee apteekkimaksun määräämistä varten toimittaa Fimealle ilmoitus liikkeen tuloista ja menoista kunakin kalenterivuonna viimeistään seuraavan vuoden toukokuun 1. päivänä. Ilmoitus annetaan Fimean vahvistamalla lomakkeella, ja ilmoitukseen liitetään apteekin tuloslaskelma ja tase. Tässä tilinpäätösanalyysissä on hyödynnetty osaa näistä tiedoista vuosilta 2011–2014.

Suomessa oli 632 apteekkia vuonna 2014. Alkuperäinen aineisto sisältää näiden kaikkien sekä kahden yliopiston apteekin tulostiedot kyseisiltä vuosilta. Tilinpäätösanalyysissä käsitellään kuitenkin vain sellaisia yksityisiä apteekkeja, jotka ovat olleet toiminnassa koko tarkastelujakson ajan ja joilla oli täysi tilikausi vuosina 2011–2014. Yliopiston apteekista ei ole käytettävissä sivuapteekkikohtaisia taloustietoja, eikä näin ole mielekästä verrata koko Yliopiston apteekki -konsernia yksityisiin apteekkeihin. Yhtenäisyyden vuoksi myöskään Itä-Suomen yliopiston apteekkia ei ole otettu mukaan selvitykseen. Analyysin ulkopuolelle on jätetty myös Ahvenanmaan apteekit sekä apteekit, jotka ovat aloittaneet liiketoimintansa kesken vuotta 2011 tai sen jälkeen, sillä niiden toiminnan kehittymistä ja sen muutoksia ei voida arvioida koko tarkasteltavalta ajanjaksolta.

Analyysissä on mukana kokonaisuudessaan 594 apteekkia. Edellä mainituista syistä lukumäärä poikkeaa edellisten apteekkien tilinpäätösanalyysien määristä (Mäntylä ym. 2011, Mäntylä ym. 2012, Mäntylä ym. 2013, Mäntylä ym. 2014). Näin ollen myös tulokset voivat olla joiltain osin hieman poikkeavia edellisvuoteen verrattuna.

Tässä esitettävä tilinpäätösanalyysi voidaan jakaa neljään osaan. Ensimmäisessä osassa tarkastellaan apteekkien liikevaihtoon, myyntiin ja kannattavuuteen liittyviä asioita yleisesti. Osiossa arvioidaan apteekkien liikevaihtoa, lääkkeiden ja yleisten kauppatavaroiden myyntiä, myyntikatteita ja liikevoittoa ennen satunnaisia eriä (absoluuttinen kannattavuus) vuosina 2011–2014. Liikevoittoa ja myyntikatteita tarkasteltaessa analyysiin on otettu mukaan kultaakin vuodelta vain sellaiset apteekit, joilla on ollut sama omistaja koko tilikauden ajan, koska kirjanpidollisesti liikevoitto ja myyntikate (tästä aineistosta arvioituna) eivät ole omistajanvaihdostilanteessa suoraan vertailukelpoisia muun aineiston kanssa. Lisäksi henkilöyritysten omistajavaihdostilanteissa kannattavuuden tarkastelu yksittäisenä tilikautena ei välttämättä kerro yrityksen todellisesta kannattavuudesta.

Raportin toisessa osassa pyritään tunnistamaan ja tarkastelemaan mahdollisesti heikosti kannattavien apteekkien ominaispiirteitä. Tätä analysointia varten on määritelty aluksi eräänlainen apteekin toiminnan liiketaloudellista mielekkyyttä kuvaava, liikevoittoon perustuva kannattavuusraja. Tähän rajaan perustuen heikosti kannattavista apteekkeista on esitetty niiden lukumäärään ja sijaintiin (maaseutu vs. kaupunki) liittyviä tietoja vuosilta 2011–2014. Maaseutu-kaupunkijaottelu ei noudata suoraan kunnan taajama-asteen määritelmää, vaan nimikkeet ovat suuntaa antavia. Maaseutuapteekkeiksi on luokiteltu ensinnäkin kaikki ne apteekit, jotka eivät ole kaupungeissa. Sen lisäksi maaseutuapteekkeiksi on luokiteltu apteekit, jotka ovat esimerkiksi kuntaliitoksen myötä nykyisin kaupungissa mutta käytännössä harvaan asutulla alueella. Maaseutuapteekki-luokituksen tässä analyysissä ovat saaneet myös apteekit, jotka sijaitsevat pienissä, alle 15 000 asukkaan kaupungeissa ja tältä osin maaseutukuntiin verrattavalla toiminta-alueella.

Raportin kolmannessa osassa tarkastellaan vuoden 2014 tietojen pohjalta apteekkien yhteydessä toimivia yhtiöitä sekä näiden liikevaihtoa ja liikevoittoa. Analyysit perustuvat niihin tietoihin, jotka Fimealle on ilmoitettu.

Raportin neljännessä osassa tarkastellaan vuoden 2014 tasetietojen pohjalta apteekkien omavaraisuusastetta, suhteellista velkaantuneisuutta sekä maksuvalmiutta. Analyysiä varten apteekit jaettiin 11 liikevaihtoryhmään, ja jokaisesta liikevaihtoryhmästä valittiin satunnaisesti yhdeksän apteekkia, joiden tasetiedot tallennettiin analyysiä varten. Alkuperäinen aineisto sisälsi kokonaisuudessaan 99 apteekkia, joista 89 päätyi lopulliseen analyysiin. Tarkastelun ulkopuolelle jäivät sellaiset apteekit, jotka eivät olleet toiminnassa koko tarkastelujakson ajan vuosina 2011–2014. Tarkastelu tehtiin vain vuoden 2014 osalta.

Aineiston tilastolliset analyysit on tehty SAS-ohjelmistolla. Tunnuslukuina on käytetty frekvenssejä, keskiarvoja, mediaaneja, minimejä, maksimeja ja summia. Muutokset on esitetty pääsääntöisesti prosentuaalisina muutoksina. Tasetietojen analysoinnissa on esitetty oma-varaisuusasteen, suhteellisen velkaantuneisuuden ja maksuvalmiuden tunnuslukuja sekä näihin perustuvia luokitteluja.

4 YLEISKUVA APTEEKKIEN KANNATTAVUUDESTA

4.1 Liikevaihto

Kirjanpitolain mukaan apteekkien liikevaihdoksi luetaan lääkkeiden, elintarvikkeiden ja yleisten kauppatavaroiden myynti sekä lääkemyynti laitoksille, sopimusvalmistus ja nikotiinivalmisteiden myynti. Tässä tilinpäätösanalyysissä lääkemyynti laitoksille ja nikotiinimyynti on yhdistetty lääkemyyntiin ja elintarvikkeet yleisten kauppatavaroiden myyntiin. Lisäksi sivuapteekkien liikevaihto on yhdistetty pääapteekin liikevaihtoon.

Liikevaihdon kehitys

Aineiston apteekkien liikevaihto sekä lääkemyynnin ja yleisten kauppatavaroiden myynnin arvo vuosina 2011–2014 liikevaihtoryhmittäin esitetään **liitteessä 1**. Vuonna 2014 aineiston apteekkien liikevaihto oli yhteensä 2 187 miljoonaa euroa. Aineiston apteekkien keskimääräinen liikevaihto kasvoi 8,5 % vuodesta 2011 vuoteen 2014. Keskimääräinen liikevaihto kasvoi tarkastelujaksolla kaikissa liikevaihtoryhmässä. Neljässä liikevaihtoryhmässä keskimääräinen liikevaihto kasvoi jopa yli 10 %.

Lääkemyynnin kehitys

Apteekkien yhteenlaskettu arvonlisäverollinen lääkemyynti vuonna 2014 oli yhteensä 2 240 miljoonaa euroa, joka on vajaat 10 % enemmän kuin vuonna 2011 (**liite 1**). Eniten lääkemyynti kasvoi pienissä 0,9–1,3:n ja 1,3–1,7 miljoonan euron liikevaihtoryhmiin kuuluvissa apteekeissa. Näissä liikevaihtoryhmissä keskimääräinen lääkemyynti kasvoi myös eniten tarkastelujakson viimeisenä vuonna.

Yleisten kauppatavaroiden myynti

Vuonna 2014 aineiston apteekkien yleisten kauppatavaroiden arvonlisäverollinen yhteenlaskettu myynti oli vajaat 165 miljoonaa euroa, joka on 6,8 % apteekkien kokonaismyynnistä (**liite 1**). Aineiston apteekkien yleisten kauppatavaroiden myynti kasvoi vuonna 2014 keskimäärin 6 % vuoteen 2010 verrattuna. Tarkastelujakson viimeisenä vuonna yleisten kauppatavaroiden yhteenlaskettu myynti pysyi edellisen vuoden tasolla.

Yleisten kauppatavaroiden myynnin kehityksessä oli vuonna 2014 suuria eroja liikevaihtoryhmien välillä. Vuonna 2013 yleisten kauppatavaroiden myynti kasvoi kahdeksassa liikevaihtoryhmässä ja laski kolmessa liikevaihtoryhmässä. Viidessä liikevaihtoryhmässä keskimääräinen yleisten kauppatavaroiden myynnin kasvu oli yli 15 % vuoteen 2011 verrattuna.

Kaikkein suurimmissa apteekeissa (yli 7,5 miljoonan euron liikevaihtoryhmä) yleisten kauppatavaroiden myynti laski vuonna 2014 vajaat 30 % vuoteen 2011 verrattuna. Kaikkein pienimmissä apteekeissa (alle 0,9 miljoonan euron liikevaihtoryhmä) yleisten kauppatavaroiden myynti laski 1,5 %. Apteekkien (henkilöyritysten) kautta tapahtuvan yleisten kauppatavaroiden myynnin voimakasta laskua suurissa apteekeissa selittää pitkälti se, että yleisten kauppatavaroiden myynti on siirtynyt yhä enemmän apteekkien tiloissa toimiville yhtiöille. Apteekkien yhteydessä toimivien yhtiöiden vaikutusta apteekkien kannattavuuteen käsitellään luvussa 6.

4.2 Myyntikate

Myyntikate on tunnusluku, joka osoittaa, kuinka paljon yritykselle on jäänyt myyntituotoista myyntiä vastaavien tavarastojen vähentämisen jälkeen. Apteekkien kirjanpidossa esitetään yleensä myyntikate 1 (myyntikateprosentti 1) ja myyntikate 2 (myyntikateprosentti 2). Myyntikate 1 saadaan vähentämällä liikevaihdosta muuttuvat kulut. Myyntikate 2:sta on näiden lisäksi vähennetty liikevaihdon perusteella määrättävä apteekkimaksu.

Vuonna 2014 aineiston apteekkien keskimääräinen myyntikateprosentti 1 laski vuoteen 2011 verrattuna 32,2 %:sta 32,1 %:iin ja myyntikateprosentti 2 puolestaan 27,4 %:sta 27,2 %:iin. Syvällisempään apteekkien todellisen myyntikatteen analysointiin pitäisi olla käytävissä esimerkiksi tarkemmat myyntitiedot apteekkien tiloissa toimivista yhtiöistä.

4.3 Liikevoitto (tappio) ennen satunnaisia eriä

Liikevoitto ilmaisee yrityksen kannattavuuden muuttuvien ja kiinteiden kulujen sekä poistojen jälkeen. Liikevoitto kertoo, kuinka paljon yritykselle on jäänyt varsinaisen liiketoiminnan tuotoista ennen rahoituseriä (rahoituskulut tai -tuotot) ja veroja. Kirjanpidossa ilmoitetaan yleensä myös liikevoitto (tappio) ennen satunnaisia eriä. Tässä erässä ovat mukana rahoitus- tuotot tai -tappiot. Satunnaisia eriä ovat esimerkiksi yrityksen omaisuuden myynti yrityksen lopettamistarkoituksessa tai verotarkastuksissa määrättyt lisäverot, jotka todellisuudessa olisivat kuuluneet aikaisempiin tilikausiin. Satunnaisten erien vähentämisen jälkeen päädytään välitulokseen, josta käytetään termiä liikevoitto ennen veroja. Tämä on tulos, josta maksetaan verot ja jaetaan voittoa omistajalle. Usein liikevoitto ennen veroja on sama kuin liikevoitto ennen satunnaisia eriä.

Aineiston apteekkien liikevoitto ennen satunnaisia eriä esitetään liikevaihtoryhmittäin vuosilta 2011–2014 **liitteessä 2**. Vuonna 2014 apteekkien keskimääräinen liikevoitto ennen satunnaisia eriä oli 263 000 euroa (vaihteluväli –260 000–1 485 000 euroa), joka oli 8,7 % enemmän kuin vuonna 2011. Vuoteen 2011 verrattuna liikevoitto kasvoi vuonna 2014 keskimäärin seitsemässä liikevaihtoryhmässä ja laski neljässä liikevaihtoryhmässä. Keskimäärin eniten liikevoitto kasvoi 2,1–2,5 miljoonan liikevaihtoryhmässä (+20,0 %). Keskimäärin eniten liikevoitto laski alle 0,9 miljoonan euron liikevaihtoryhmässä (–50,5 %). Tässä liikevaihtoryhmässä yhden apteekin suuri tappio (–261,4 miljoonaa euroa) vaikuttaa koko ryhmän keskimääräiseen muutokseen voimakkaasti, koska ryhmässä on vain 14 apteekkia. Tästä ei voida kuitenkaan tehdä johtopäätöstä koko liikevaihtoryhmän kannattavuuden kehitykseen. Tarkastelujakson viimeisen vuoden aikana apteekkien keskimääräinen liikevoitto ennen satunnaisia eriä kasvoi 6,0 %.

Kannattavan apteekkitoiminnan edellytyksenä on riittävä liikevaihdon volyyymi ja siihen tarkoituksenmukaisesti suhteutettu kustannusrakenne. Vuosina 2011–2013 julkaistuissa tilinpäätösanalyysissä on tarkasteltu yksityiskohtaisesti liikevoittoon vaikuttavina tekijöinä palkka-, toimitila- ja muiden liiketoimintakulujen kehitystä suhteessa apteekkien liikevaihtoon (Mäntylä ym. 2011, Mäntylä ym. 2012, Mäntylä ym. 2013). Tässä selvityksessä ei analysoida tarkemmin näitä liikevoittoon vaikuttavia tekijöitä, koska kulurakenteen muutokset vaikuttavat ilmiönä aikaisemmin raportoidun mukaisesti.

5 HEIKOSTI KANNATTAVIEN APTEEKKIEN OMINAISPIIRTEITÄ

Heikosti kannattavien apteekkien ominaispiirteitä tarkasteltiin laajasti vuosina 2011 ja 2012 julkaistuissa apteekkien tilinpäätösanalyysissä (Mäntylä ym. 2011, Mäntylä ym. 2012). Taloudellisesti heikosti kannattavaksi apteekiksi määriteltiin perusteluineen apteekki, jonka liikevoitto ennen satunnaisia eriä oli alle 84 000 euroa. Tämä summa koostui proviisorin ylimmästä taulukkopalkasta (60 000 e/v), 10 000 euron apteekkarilisästä sekä 20 %:n yritystoiminnan riskilisästä ja investointivarasta. Myös rajan tulkintaan liittyviä haasteita pohdittiin laajasti tässä yhteydessä. Tämän jälkeen ei ole eritelty syitä apteekkien taloudellisen tilanteen muutoksiin; syyt ovat selkeästi aikaisemmin raportoidun mukaisia. Tässä tilinpäätösanalyysissä julkaistaan vuosien 2013 ja 2014 raporttien tapaan vain heikosti kannattavien apteekkien lukumäärä ja sijainti.

Taulukossa 1 esitetään heikosti kannattavien apteekkien lukumäärä ja sijainti (maaseutu vs. kaupunki) vuosina 2012–2014. Heikosti kannattavien apteekkien määrä näyttää pienen-tyneen tarkastelujaksolla. Vuonna 2009 heikosti kannattavia apteekkejä oli 40 (Mäntylä ym. 2012), vuonna 2010 vastaavasti 43 (Mäntylä ym. 2013) ja vuonna 2011 niitä oli 45 (Mäntylä ym. 2014). Tarkastelujakson jokaisena vuonna heikosti kannattavat apteekit sijaitsivat enimmäkseen kaupunkien keskustoissa. Osa heikosti kannattavista apteেকেista saattaa todellisuudessa olla kannattavia, ja ne saattavat luokitua yksittäisen tilikauden tarkastelussa kannattamattomiksi liiketoiminnan muutosten tai kirjanpidollisten syiden vuoksi.

Taulukko 1. Heikosti kannattavien apteekkien lukumäärä ja sijainti.

Vuosi	Heikosti kannattavien apteekkien lkm	Sijainti, lkm (%-osuus)	
		Maaseutu	Kaupunki
2012	40	10 (25 %)	30 (75 %)
2013	41	11 (27 %)	30 (73 %)
2014	35	7 (20 %)	28 (80 %)

6 APTEEKKIEN TILOISSA TOIMIVAT YHTIÖT

Varsinaista apteekkitoimintaa harjoitetaan elinkeinonharjoittajana eli toiminimellä. Tämän lisäksi apteekkien tiloissa toimii yhtiöitä, jotka ovat yhtiömuodoltaan pääsääntöisesti osakeyhtiöitä. Yleensä niiden kautta myydään vapaakaupan tuotteita, esimerkiksi terveydenhoito- ja kosmetiikkatuotteita, elintarvikkeina myytäviä vitamiineja ja ravintolisiä sekä näihin liittyviä palveluja. Lisäksi esimerkiksi apteekkien ja niiden tiloissa toimivien yhtiöiden välillä vuokrataan henkilöstöä, toimitiloja ja apteekkirobotteja. Jotkut apteekkarit ovat lisäksi ilmoittaneet harjoittavansa sijoitustoimintaa tai muuta kuin vapaankaupan tuotteiden myyntiin liittyvää liiketoimintaa yhtiöiden kautta. Joidenkin apteekkien tiloissa toimii useampi yhtiö. Tämän lisäksi varsin yleistä näyttää olevan järjestely, jossa yksi yhtiö toimii kahdessa tai useammassa apteekissa.

Taulukossa 2 on kuvattu ilmoitettujen apteekin tiloissa toimivien yhtiöiden lukumäärä sekä yhteenlaskettu liikevaihto ja liikevoitto. Tiedot perustuvat apteekkareiden apteekkimaksun määräämistä varten annettuihin apteekkien taloustietoihin.

Taulukko 2. *Apteekin tiloissa toimivien yhtiöiden lukumäärä, liikevaihto ja liikevoitto.*

Vuosi	Yhtiöiden lkm	Yhteenlaskettu liikevaihto (M€)	Yhteenlaskettu liikevoitto (M€)
2011	166	69,4	–
2012	165	96,4	25,1
2013	164	110,2	32,2
2014	181	125,8	34,0

Fimean saamat tiedot antavat hyvän yleiskuvan yhtiötoiminnan yleisyydestä ja yleistymisestä. Yhteenlaskettu liikevaihto ja voitto näyttävät kasvaneen vuosina 2011–2014. Erityisesti liikevaihdoltaan suuret apteekit ilmoittivat harjoittavansa apteekin tiloissa myös muuta liiketoimintaa. Käytännössä yli 80 % ilmoitetuista yhtiöistä kuului jollekin viiteen suurimpaan liikevaihtoryhmään lukeutuvalla apteekilla. Liikevaihtoryhmittäin tarkasteltuna näistä suurista apteekkeista lähes kolmanneksella oli apteekin tiloissa muuta toimintaa harjoittava yhtiö.

7 APTEEKKIEN VAKAVARAISUUS JA MAKSUVALMIUS

Yrityksen vakavaraisuus ja maksuvalmius ovat kannattavuuden lisäksi keskeisimpiä yrityksen taloudellisen tilan osa-alueita. Vakavaraisuudella tarkoitetaan yrityksen vieraan ja oman pääoman osuutta koko pääomasta, ja näin vakavaraisuus antaa kuvan yrityksen rahoitusrakenteesta tai yrityksen velkaisuudesta. Maksuvalmius eli likviditeetti tarkoittaa puolestaan yrityksen kykyä hoitaa maksunsa ajallaan ja edullisimmalla tavalla (Leppiniemi ja Kykkänen 2009). Tässä selvityksessä tarkastellaan apteekkien vakavaraisuutta ja maksuvalmiutta muutaman perusmittarin avulla.

Omavaraisuusaste

Yrityksen vakavaraisuutta voidaan kuvata omavaraisuusasteella, joka kuvaa oman pääoman suhteellisen osuuden prosentteina taseen loppusummasta eli koko pääoman yhteismäärästä. Vakavaraisuutta pidetään hyvänä, jos omavaraisuusaste on 40 % tai suurempi. Vakavaraisuus on tyydyttävä, jos omavaraisuusaste on 20–40 %, ja se on heikko, jos omavaraisuusaste on 0–20 % tai negatiivinen (Alhola ym. 2001).

Aineiston apteekkien omavaraisuusasteen jakauma on esitetty **taulukossa 3**. Jokseenkin puolella apteekteista omavaraisuusaste oli vuonna 2014 hyvä, mutta reilulla kolmasosalla apteekteista se oli heikko. Tuloksista ei voi tehdä kuitenkaan suoraan johtopäätöstä siitä, että apteekkitoimiala ei antaisi mahdollisuutta kasvattaa omavaraisuusastetta tai siitä, että kolmanneksella apteekteista olisi heikko kyky selviytyä pitkäaikaisista veloistaan. Heikko omavaraisuusaste on melko tyypillinen ilmiö yksityisliikkeissä, ja apteekkien vakavaraisuutta tulee tulkita varoen omavaraisuusastetta käytettäessä (Mäntylä ym. 2013).

Taulukko 3. Apteekkien omavaraisuusaste.

Omavaraisuusaste (%)	Arviointi	N	Osuus (%)
yli 40	hyvä	42	47
20–40	tyydyttävä	16	18
alle 20	heikko	31	35

Jakauma perustuu otokseen, joka on kuvattu luvussa 3.

Suhteellinen velkaantuneisuus

Suhteellinen velkaantuneisuus mittaa yrityksen velkojen suhdetta toiminnan laajuuteen. Tunnuslukua laskettaessa velkojen määrä jaetaan liikevaihdolla ja saatu osamäärä ilmoitetaan prosentteina. Hyväksyttävänä pidettävä suhteellinen velkaantuneisuus riippuu hyvin paljon yrityksen toiminnan luonteesta, ja näin sillä voidaan verrata parhaiten vain saman toimialan yritysten arvoja keskenään. Suhteellinen velkaantuneisuus on hyvä, jos se on alle 40 %. Suhteellinen velkaantuneisuus on tyydyttävä, jos se on 40–80 %, ja se on heikko, jos suhteellinen velkaantuneisuus on yli 80 %. Kaikilla aineiston apteekteilla (89 apteekkia) suhteellinen velkaantuneisuus oli hyvä, ja näin aineistojen apteekkien velkarasite kaikissa liikevaihtoryhmissä näyttäisi olevan varsin pieni.

Current ratio

Maksuvalmiudessa on kysymys siitä, miten yritys kykenee jatkuvasti suoriutumaan maksuvelvoitteistaan. *Current ratio* on hyvä, jos se on yli 2. *Current ratio* on tyydyttävä, jos se on 1–2 ja heikko, jos se on alle 1. Aineiston apteekteista noin 40 prosentilla (36 apteekkia) *current ratio* oli hyvä vuoden 2014 tilinpäätöshetkellä. Vajaalla puolella apteekteista (41 apteekkia) se oli tyydyttävä, ja vain noin 13 %:lla (12 apteekkia) se oli heikko eli alle 1.

8 JOHTOPÄÄTÖKSET

Selvityksen perusteella apteekkien keskimääräinen liikevaihto vuosina 2011–2014 on nousut reilut 8 %. Samaan aikaan apteekkien yhteenlaskettu lääkemyynti kasvoi vajaat 10 % ja yhteenlaskettu yleisten kauppatarvikkeiden myynti kasvoi 6 %. Kaikkein suurimmissa apteekeissa yleisten kauppatarvikkeiden myynti kuitenkin laski tarkastelujaksolla vajaat 30 %. Tätä ilmiötä selittää pitkälti se, että yleisten kauppatarvikkeiden myynti on siirtynyt yhä enemmän apteekkien yhteydessä toimivien yhtiöiden myynniksi. Tämä puolestaan näkyy yhtiöiden yhteenlasketun liikevaihdon merkittävänä kasvuna tarkastelujaksolla. Näin merkittävä määrä aikaisemmin apteekeille kuuluneesta yleisten kauppatarvikkeiden myynnistä hoidetaan erillisten yhtiöiden kautta. Yhtiötoiminnalla on näin huomattava vaikutus apteekkien todelliseen kannattavuuteen.

Aineiston apteekkien toiminta oli edelleen liiketaloudellisesti hyvin kannattavaa. Liikevaihdon lisäksi myös liikevoitto on kasvanut tarkastelujaksolla. Heikosti kannattavien apteekkien lukumäärä on laskenut vuosina 2012–2014. Heikkoa kannattavuutta selittävät edelleen parhaiten keskimäärin suuremmat palkka-, toimitila- ja muut liiketoimintakulut kuin vastaavan kokoisilla apteekeilla yleensä. Suurin osa heikosti kannattavista apteekeista sijaitsi jokaisena tarkasteluvuonna kaupungeissa, eikä lääkkeiden saatavuuden voida siksi edelleenkään katsoa vaarantuvan. Apteekkien väliset erot liiketoiminnan kannattavuudessa ovat kuitenkin suuria myös liikevaihtoryhmien sisällä.

LÄHTEET

Alhola K, Koivikko A, Rätty P, Tuominen O. Kirjanpidosta tilinpäätökseen. Helsinki: WSOY 2001.

Leppiniemi J, Kykkänen T. Kirjanpito, tilinpäätös ja tilinpäätöksen tulkinta. Helsinki: WSOYpro 2009.

Mäntylä A, Kiviniemi V, Kumpusalo-Vauhkonen A, Paaskoski S, Happonen P. Apteekkien tilinpäätösanalyysi vuosilta 2008–2010. Fimea kehittää, arvioi ja informoi -julkaisusarja 2/2011. Kuopio: Fimea 2011.

Mäntylä A, Kokki E, Kiviniemi V, Happonen P. Apteekkien tilinpäätösanalyysi vuosilta 2009–2011. Fimea kehittää, arvioi ja informoi -julkaisusarja 5/2012. Kuopio: Fimea 2012.

Mäntylä A, Kiviniemi V, Happonen P. Apteekkien tilinpäätösanalyysi vuosilta 2009–2012. Fimea kehittää, arvioi ja informoi -julkaisusarja 5/2013. Kuopio: Fimea 2013.

Mäntylä A, Kiviniemi V, Happonen P. Apteekkien tilinpäätösanalyysi vuosilta 2010–2013. Fimea kehittää, arvioi ja informoi -julkaisusarja 4/2014. Kuopio: Fimea 2014.

LIITTEET

LIITE 1. Apteekkien liikevaihto, lääkemyynti ja yleisten kauppatavaroiden myynti.

Liikevaihtoryhmä (M€)	N	Vuosi	Liikevaihto, keskiarvo (M€)	Liikevaihto, mediaani (M€)	Liikevaihto, yhteensä (M€)	Liikevaihto, muutos-%*
< 0,9	11	2011	0,71	0,73	7,76	–
		2012	0,70	0,68	7,70	–0,5
		2013	0,71	0,74	7,80	0,5
		2014	0,71	0,75	7,82	0,8
0,9–1,3	48	2011	1,12	1,15	53,79	–
		2012	1,18	1,16	56,66	5,3
		2013	1,21	1,18	58,27	8,3
		2014	1,27	1,24	60,78	13,0
1,3–1,7	57	2011	1,47	1,44	83,52	–
		2012	1,51	1,51	85,95	2,9
		2013	1,54	1,49	87,96	5,3
		2014	1,62	1,58	92,34	10,5
1,7–2,1	67	2011	1,89	1,90	126,39	–
		2012	1,96	1,96	131,05	3,7
		2013	2,00	1,97	134,24	6,2
		2014	2,05	2,00	137,19	8,5
2,1–2,5	53	2011	2,30	2,30	122,08	–
		2012	2,41	2,38	127,62	4,5
		2013	2,52	2,43	133,80	9,6
		2014	2,53	2,46	134,13	9,9
2,5–2,9	57	2011	2,69	2,69	153,22	–
		2012	2,78	2,76	158,42	3,4
		2013	2,79	2,78	159,18	3,9
		2014	2,89	2,93	164,79	7,6
2,9–3,4	58	2011	3,19	3,20	184,82	–
		2012	3,32	3,35	192,51	4,2
		2013	3,46	3,42	200,39	8,4
		2014	3,54	3,57	205,19	11,0
3,4–4,0	51	2011	3,68	3,67	187,86	–
		2012	3,86	3,81	196,87	4,8
		2013	3,93	3,89	200,28	6,6
		2014	4,07	4,03	207,77	10,6
4,0–5,0	93	2011	4,46	4,48	415,19	–
		2012	4,57	4,52	425,05	2,4
		2013	4,60	4,54	427,84	3,0
		2014	4,69	4,65	436,32	5,1
5,0–7,5	81	2011	6,10	6,10	494,00	–
		2012	6,30	6,25	510,58	3,4
		2013	6,36	6,34	515,45	4,3
		2014	6,56	6,44	531,75	7,6
> 7,5	18	2011	10,45	8,97	188,02	–
		2012	10,86	9,34	195,47	4,0
		2013	10,93	8,85	196,75	4,6
		2014	11,07	8,83	199,22	6,0
Yhteensä	594	2011	3,40	2,96	2016,63	–
		2012	3,51	3,07	2087,88	3,5
		2013	3,57	3,10	2121,96	5,2
		2014	3,67	3,15	2187,30	8,5

* Verrattu vuoden 2011 liikevaihdon toteumaan (liikevaihto yhteensä).

LIITE 1. (jatkuu) Apteekkien liikevaihto, lääkemyynti ja yleisten kauppatavaroiden myynti.

Liikevaihtoryhmä (M€)	N	Vuosi	Lääkemyynti, keskiarvo (M€)	Lääkemyynti, mediaani (M€)	Lääkemyynti, yhteensä (M€)	Lääkemyynti, muutos-%*
< 0,9	11	2011	0,71	0,78	7,85	–
		2012	0,70	0,72	7,75	–1,3
		2013	0,72	0,76	7,95	1,3
		2014	0,73	0,76	8,01	2,0
0,9–1,3	48	2011	1,11	1,13	53,24	–
		2012	1,17	1,14	56,23	5,6
		2013	1,22	1,18	58,44	9,8
		2014	1,27	1,24	60,86	14,3
1,3–1,7	57	2011	1,43	1,44	81,69	–
		2012	1,49	1,50	84,81	3,8
		2013	1,53	1,50	87,13	6,7
		2014	1,61	1,57	92,05	12,7
1,7–2,1	67	2011	1,88	1,89	125,80	–
		2012	1,95	1,95	130,67	3,9
		2013	2,00	1,96	134,12	6,6
		2014	2,06	2,00	137,83	9,6
2,1–2,5	53	2011	2,29	2,30	121,46	–
		2012	2,41	2,35	127,64	5,1
		2013	2,53	2,42	134,32	10,6
		2014	2,55	2,50	134,89	11,1
2,5–2,9	57	2011	2,68	2,70	152,77	–
		2012	2,78	2,77	158,07	3,5
		2013	2,79	2,72	159,31	4,3
		2014	2,89	2,90	164,74	7,8
2,9–3,4	58	2011	3,22	3,22	187,00	–
		2012	3,37	3,36	195,60	4,6
		2013	3,51	3,42	203,66	8,9
		2014	3,61	3,61	209,82	12,2
3,4–4,0	51	2011	3,76	3,79	191,53	–
		2012	3,98	3,98	202,89	5,9
		2013	4,07	4,03	207,67	8,4
		2014	4,22	4,18	215,36	12,4
4,0–5,0	93	2011	4,54	4,58	422,07	–
		2012	4,69	4,76	436,46	3,4
		2013	4,76	4,77	442,47	4,8
		2014	4,88	4,82	454,21	7,6
5,0–7,5	81	2011	6,24	6,20	505,10	–
		2012	6,50	6,41	526,17	4,2
		2013	6,62	6,49	536,54	6,2
		2014	6,85	6,75	555,14	9,9
> 7,5	18	2011	10,82	9,22	194,72	–
		2012	11,12	9,59	200,20	2,8
		2013	11,30	9,31	203,39	4,5
		2014	11,52	9,70	207,41	6,5
Yhteensä	594	2011	3,44	2,98	2043,24	–
		2012	3,58	3,14	2126,49	4,1
		2013	3,66	3,18	2175,01	6,4
		2014	3,77	3,24	2240,30	9,6

* Verrattu vuoden 2011 lääkemyynnin toteumaan (lääkemyynti yhteensä).

LIITE 1. (jatkuu) Apteekkien liikevaihto, lääkemyynti ja yleisten kauppatavaroiden myynti.

Liikevaihtoryhmä (M€)	N	Vuosi	Yleisten kauppatavaroiden myynti, keskiarvo (t€)	Yleisten kauppatavaroiden myynti, mediaani (t€)	Yleisten kauppatavaroiden myynti, yhteensä (M€)	Yleisten kauppatavaroiden myynti, muutos-%*
< 0,9	11	2011	60,09	67,99	0,66	–
		2012	61,72	69,37	0,68	3,0
		2013	58,60	65,90	0,64	–3,0
		2014	59,17	72,53	0,65	–1,5
0,9–1,3	48	2011	113,35	102,00	5,44	–
		2012	117,82	110,29	5,66	4,0
		2013	127,43	118,62	6,12	12,5
		2014	132,33	126,98	6,35	16,7
1,3–1,7	57	2011	148,21	137,29	8,45	–
		2012	164,34	144,16	9,37	10,9
		2013	178,17	152,42	10,16	20,2
		2014	177,96	166,38	10,14	20,0
1,7–2,1	67	2011	181,58	178,77	12,17	–
		2012	190,62	186,22	12,77	4,9
		2013	210,88	193,86	14,13	16,1
		2014	209,71	201,78	14,05	15,4
2,1–2,5	53	2011	220,62	227,00	11,69	–
		2012	224,16	226,00	11,88	1,6
		2013	255,72	238,34	13,55	15,9
		2014	254,94	262,65	13,51	15,6
2,5–2,9	57	2011	252,90	264,85	14,42	–
		2012	263,68	285,02	15,03	4,2
		2013	293,85	298,14	16,75	16,2
		2014	301,95	299,97	17,21	19,3
2,9–3,4	58	2011	257,11	300,51	14,91	–
		2012	266,39	315,48	15,45	3,6
		2013	295,14	355,94	17,12	14,8
		2014	295,14	344,71	17,12	14,8
3,4–4,0	51	2011	259,73	265,28	13,24	–
		2012	243,52	90,73	12,42	–6,2
		2013	265,54	257,04	13,54	2,3
		2014	280,21	253,80	14,29	7,9
4,0–5,0	93	2011	313,24	374,23	29,13	–
		2012	304,62	346,89	28,33	–2,8
		2013	321,91	359,78	29,94	2,8
		2014	330,48	334,38	30,73	5,5
5,0–7,5	81	2011	426,89	381,42	34,58	–
		2012	403,43	138,54	32,68	–5,5
		2013	405,89	106,04	32,88	–4,9
		2014	403,14	120,81	32,65	–5,6
> 7,5	18	2011	559,78	257,12	10,08	–
		2012	530,03	201,07	9,54	–5,4
		2013	485,73	144,42	8,74	–13,3
		2014	405,75	147,07	7,30	–27,6
Yhteensä	594	2011	260,55	187,17	154,77	–
		2012	258,92	186,26	153,80	–0,6
		2013	275,37	196,13	163,57	5,7
		2014	276,13	200,32	164,02	6,0

* Verrattu vuoden 2011 yleisten kauppatavaroiden myynnin toteumaan (yleisten kauppatavaroiden myynti yhteensä).

LIITE 2. Apteekkien liikevoitto ennen satunnaisia eriä.

Liikevaihtoryhmä ¹ (M€)	Vuosi	N	Liikevoitto ennen satun- naisia eriä, keskiarvo (t€)	Liikevoitto ennen satun- naisia eriä, mediaani (t€)	Liikevoitto ennen satun- naisia eriä, minimi (t€)	Liikevoitto ennen satun- naisia eriä, maksimi (t€)	Liikevoitto ennen satun- naisia eriä, muutos-% ²
< 0,9	2011	16	80,40	88,53	-23,14	150,64	-
	2012	12	93,18	100,17	-5,5	135,07	15,9
	2013	14	95,44	108,86	-8,9	135,66	18,7
	2014	14	39,76	57,39	-261,38	144,73	-50,5
0,9-1,3	2011	42	121,11	116,26	21,92	188,68	-
	2012	36	118,99	120,48	-30,19	215,16	-1,8
	2013	38	114,92	121,38	-259,53	199,92	-5,1
	2014	29	129,09	124,40	31,78	218,16	6,6
1,3-1,7	2011	52	146,32	147,42	27,73	258,04	-
	2012	40	147,64	142,14	68,17	238,75	0,9
	2013	50	147,96	150,05	27,45	385,34	1,1
	2014	47	153,91	160,71	9,72	255,89	5,2
1,7-2,1	2011	58	167,90	183,66	-44,14	312,61	-
	2012	56	172,10	183,61	21,25	479,72	2,5
	2013	57	179,09	184,19	32,22	287,81	6,7
	2014	68	181,08	184,51	-32,22	533,63	7,8
2,1-2,5	2011	46	173,12	174,95	-156,17	329,21	-
	2012	42	157,20	166,75	-197,77	315,99	-9,2
	2013	37	176,48	181,97	-12,16	301,78	1,9
	2014	34	207,68	200,87	54,83	332,38	20,0
2,5-2,9	2011	46	208,98	211,22	13,20	349,84	-
	2012	48	199,79	190,17	42,11	353,62	-4,4
	2013	48	206,10	195,84	64,89	407,46	-1,4
	2014	47	200,46	204,73	56,72	367,85	-4,1
2,9-3,4	2011	49	250,31	238,26	57,18	424,10	-
	2012	48	232,63	245,85	53,51	410,28	-7,1
	2013	45	226,36	230,82	-26,31	427,03	-9,6
	2014	59	243,54	241,26	-31,04	464,71	-3,1
3,4-4,0	2011	45	246,70	241,83	-25,16	460,33	-
	2012	52	266,01	270,70	-14,28	452,48	7,8
	2013	56	271,37	271,26	41,15	500,58	10,0
	2014	50	257,72	276,75	-28,71	517,98	4,5
4,0-5,0	2011	80	295,79	269,47	26,69	806,99	-
	2012	83	286,82	280,96	-327,68	1115,30	-3,0
	2013	90	269,14	284,93	-24,92	538,79	-9,0
	2014	87	302,35	298,35	38,80	570,68	2,2
5,0-7,5	2011	72	404,87	385,32	35,97	946,54	-
	2012	84	380,52	393,36	12,36	698,71	-6,0
	2013	83	380,33	389,02	-99,11	819,52	-6,0
	2014	89	406,32	413,74	-55,58	1485,82	0,4
> 7,5	2011	14	601,46	569,40	165,18	1229,85	-
	2012	23	590,56	583,13	195,04	1198,53	-1,8
	2013	26	552,04	474,86	235,12	1478,85	-8,2
	2014	26	571,00	527,34	204,32	1099,84	-5,1
Yhteensä	2011	520	242,31	207,77	-156,17	1229,85	-
	2012	524	250,93	214,64	-327,68	1198,53	3,6
	2013	544	248,63	213,02	-259,53	1478,85	2,6
	2014	550	263,45	227,90	-261,38	1485,82	8,7

¹ Tarkastelu on tehty erikseen kunkin vuoden aineistosta siten, että ko. vuoden aikana tapahtuneet omistajanvaihdokset ja merkittävän puutteelliset tiedot on poistettu aineistosta. Apteekit on jaettu liikevaihtoryhmiin erikseen kunkin vuoden toteutuneen liikevaihdon mukaisesti.

² Verrattu vuoden 2011 liikevoiton (ennen satunnaisia eriä) keskiarvoon.

Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskus | Säkerhets- och utvecklingscentret för läkemedelsområdet | Finnish Medicines Agency

PL 55, 00034 FIMEA | Käyntiosoitteet: Helsinki, Mannerheimintie 103b | Mannerheimintie 166, Helsinki (Valvontalaboratorio) | Microkatu 1, Kuopio